

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Magdaleny Ježkové a soudců JUDr. Jany Kábrtové a Mgr. Tomáše Blažka v právní věci

žalobkyně: **A. T.**
zastoupená Mgr. Václavem Voříškem, advokátem
se sídlem Ledčická 649/15, 184 00 Praha

proti
žalovanému: **Magistrát města Hradec Králové**
se sídlem Československé armády 408, 502 00 Hradec Králové

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu

takto:

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

I. Obsah žaloby

1. Žalobkyně se domáhala ochrany před nezákonným zásahem žalovaného spočívajícím v evidování nesprávných údajů o žalobkyni v informačním systému veřejné správy. Konkrétně šlo o evidování údajného přestupku žalobkyně ze dne 4. 3. 2019 podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 zák. č. 361/2000 Sb., zákon o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), a za něj uložené sankce v registru řidičů na základě příkazu Magistrátu města Hradec Králové ze dne 11. 4. 2019,

č. j. MMHK/068956/2019/OP/Hej, sp. zn. P/1300/2019/OP/Hej s chybně vyznačenou doložkou právní moci ke dni 24. 4. 2019.

2. Žalobkyně podala řádně a včas proti citovanému příkazu odpor, a proto došlo ex lege k jeho zrušení. Záznam o přestupku ze dne 4. 3. 2019 v registru řidičů byl tak neoprávněný. Evidence žalobkyni značně stresuje, neboť potřebuje k výkonu svého zaměstnání a běžnému způsobu života řídičské oprávnění a v důsledku nezákonného zásahu jí reálně hrozí „vybodování“. Na žalobkyni dále správní orgány nahlížely jako na pachatele přestupku, byť ji vina nebyla pravomocně prokázána. Stejně tak na ni nahlíží i policisté a strážníci při silniční kontrole, což může vést k podrobnějším kontrolám, výměře vyšší blokové pokuty, a rovněž i dalším nepříjemnostem.
3. Dne 17. 1. 2020 žalobkyně sdělila, že neoprávněný zásah byl ukončen dnem právní moci rozhodnutí o přestupku, tj. dne 17. 11. 2019. Od tohoto dne tedy již není evidování záznamu o přestupku ze dne 4. 3. 2019 nezákonné, neboť k evidenci již existuje právní podklad. Žalobkyně se proto domáhala deklarace nezákonnosti zásahu spočívajícího v tom, že do 17. 11. 2019 byly údaje o přestupku ze dne 4. 3. 2019 zaznamenávány v registru řidičů, byť k takovému záznamu neexistovalo žádné pravomocné a vykonatelné rozhodnutí.

II. Vyjádření žalovaného k žalobě

4. Žalovaný ve svém vyjádření zrekapituloval průběh předcházejícího správního řízení. Poté, co žalovaný ve věci vydal příkaz, žalobkyně proti němu podala odpor prostřednictvím svého zmocněnce. K tomuto úkonu byla doložena plná moc, která nebyla podepsána žalobkyní. Žalovaný vyrozuměl žalobkyni, že k podanému odporu nepřihlíží, tudíž příkaz nabyl právní moci dne 24. 4. 2019. Následně žalobkyně požádala o uznání úkonu – odporu ze dne 23. 4. 2019 dle § 34 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád. Žalovaný této žádosti nevyhověl, odvolací orgán (Krajský úřad Královéhradeckého kraje) nicméně jeho usnesení zrušil a zavázal jej rozhodnout opačným názorem.
5. Žalovaný konkrétně k žalobě pak uvedl, že má za to, že Krajský úřad Královéhradeckého kraje neposoudil danou věc správně, když se neztotožnil s názorem žalovaného, že je v dané věci třeba postupovat v souladu s právním názorem obsaženým v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2018, č. j. 4 As 113/2018-39. Z něj vyplývá, že *„Podává-li stejná osoba jako účastník či jako zmocněnec opakovaně listinná podání bez podpisu, není procesní chybou, pokud správní orgán nepostupuje podle § 37 odst. 3 správního řádu a osobu nevyzve k odstranění nedostatku podání. Stejně závěry platí i pro osoby nějakým způsobem spojené s osobami tyto obstrukční taktiky využívajícími. Takovéto podání je v těchto výjimečných případech zneužitím práva, nepožívá právní ochrany a nevyvolá samo o sobě žádné procesní důsledky. Správní orgán na ně nemusí nijak procesně reagovat.“*
6. Z evidenční karty řidiče (žalobkyně) ze dne 23. 7. 2019 vyplývá, že k tomuto dni byl stav bodového hodnocení osoby žalobkyně 0 bodů. Dále z výpisu vyplývá, že žalobkyně má 1 záznam v přestupcích z roku 2016. Není tedy evidován na kartě řidiče přestupek žalobkyně ze dne 4. 3. 2019.
7. S ohledem na výše uvedené považuje žalovaný žalobu za zcela nedůvodnou a navrhl žalobu zamítnout.

III. Posouzení věci krajským soudem

8. Krajský soud předně posuzoval, zda byly splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že žaloba byla podána včas (§ 84 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“), osobou oprávněnou (§ 82 s. ř. s.) a jedná se o žalobu přípustnou (§ 85 s. ř. s.). V souladu s ust. § 87 odst. 1 s. ř. s. rozhodoval krajský soud o tom, zda zásah byl nezákonný, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době zásahu. Soud ve věci rozhodl v souladu s ust. § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení ústního jednání, neboť účastníci řízení s tímto postupem souhlasili a krajský soud nepovažoval ústní projednání věci za nezbytné.
9. Krajský soud v tomto místě stručně zrekapituluje průběh relevantní části správního řízení, který je oběma účastníkům podrobně znám. Ve věci přestupku ze dne 4. 3. 2019 vydal žalovaný dne 11. 4. 2019 příkaz, proti kterému podal za žalobkyni odpor její zmocněnec, avšak k odporu nepřiložil plnou moc podepsanou žalobkyní. Žalovaný k podanému odporu nepřihlížel, odesílatele odporu o tom informoval, argumentoval přitom především rozsudkem Nejvyššího soudu č. j. 4 As 113/2018-39 ze dne 18. 12. 2018. Dne 23. 5. 2019 byla žalovanému doručena žádost o uznání úkonu dle § 36 odst. 4 správního řádu, tj. o přičtení jednání zmocněnce ve prospěch žalobkyně. Žalovaný vydal dne 24. 5. 2019 usnesení, kterým žádosti nevyhověl. Žalobkyně proti tomuto usnesení podala odvolání; odvolací orgán rozhodnutím ze dne 16. 7. 2019 napadené usnesení zrušil a věc vrátil žalovanému. Toto zrušující rozhodnutí obdržel žalovaný od odvolacího orgánu dne 19. 7. 2019, jak je patrné ze správního spisu. Dne 19. 7. 2019 vyhotovil žalovaný předvolání k ústnímu jednání v dané věci, zaslané zmocněnci žalobkyně do datové schránky dne 22. 7. 2019.
10. Z výpisu z evidenční karty žalobkyně ze dne 27. 5. 2019 (přiloženého žalobkyní k žalobě) vyplývá, že je v ní evidován přestupek ze dne 4. 3. 2019, a to na základě příkazu s právní mocí dne 24. 4. 2019. Ve správním spise jsou dále založeny tytéž výpisy vyhotovené ke dni 11. 4. 2019 a následně 23. 7. 2019, na kterých předmětný přestupek evidován není. Je zřejmé, že výpis ze dne 23. 7. 2019 byl správním orgánem vyhotoven až ve chvíli, kdy ve věci po zrušení usnesení o nepřipuštění úkonu učiněného jinou osobou pokračoval nařízením ústního jednání, tj. již činil úkony aprobející žalobkyní podaný odpor jako platný, rušící tak předcházející příkaz *ex lege*.
11. Podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu je žaloba na ochranu před nezákonným zásahem podle § 82 a násl. s. ř. s. důvodná, jsou-li současně splněny podmínky vymezené v rozsudku ze dne 17. 3. 2005, č. j. 2 Aps 1/2005 – 65 (publ. pod č. 603/2005 Sb. NSS). Podle něj žalobce musí být přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu, který není rozhodnutím (4. podmínka), a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo přímo proti němu zasaženo (5. podmínka), přičemž zásah nebo jeho důsledky musí trvat nebo musí hrozit opakování zásahu (6. podmínka). Všechny uvedené podmínky musí být naplněny kumulativně. Poslední z uvedených podmínek se neuplatní v případě, že se žalobce domáhá pouze určení nezákonnosti již ukončeného trvajících zásahu – tedy ani v právě projednávané věci.
12. Žaloba směřuje proti jednání žalovaného, které lze obecně považovat za zásah, který není rozhodnutím. Žalobkyně vymezila zásah jako evidenci jejího přestupku v registru řidičů bez pravomocného podkladu. Jak plyne též ze žalobkyní citovaného rozsudku NSS ze

dne 19. 2. 2015, č. j. 1 As 151/2014 – 23, takové jednání lze považovat za nezákonný zásah. Podle téhož rozsudku je nezákonné evidování v registru řidičů způsobilé zasáhnout do práv jednotlivce (body 17 a 18), takový zásah je zaměřen přímo proti evidované osobě a dochází při něm k přímému zkrácení práva na to, aby byly v registru evidovány správné údaje.

13. Krajský soud si je vědom toho, že judikatura se shoduje na tom, že evidování nepřesných či nepravdivých údajů v registru řidičů je nezákonným zásahem. Zásah spočívající v evidenci přestupku v registru řidičů trvá již od data, kdy byl přestupek v registru řidičů zaznamenán, a trvá po celou dobu, kdy byly údaje součástí evidence. Tyto závěry lze však vynést pouze v případě, že obviněný z přestupku nakonec pravomocně uznán není (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 40/2019 ze dne 26. srpna 2019) či odpadl důvod pro evidování jeho přestupku (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2015, č. j. 1 As 151/2014 – 23). Jak vidno, citované rozsudky, kterými argumentovala žalobkyně i v žalobě, nejsou na její věc příléhavé, neboť nezákonný zásah v nich byl spatřován v evidenci přestupku 19 let po jeho spáchání či v evidenci přestupku i po zrušení rozhodnutí, na jehož základě byl evidován, přičemž řízení skončilo zproštěním obvinění domnělého přestupce. Ve věci žalobkyně však bylo rozhodnuto žalovaným dne 28. 8. 2019, rozhodnutím č.j. MMHK/156503/2019/OP/Hej, které potvrdil i odvolací správní orgán. Žalobkyně byla uznána vinnou ze spáchání předmětného přestupku a byla jí uložena sankce.
14. Nejvyšší správní soud se opakovaně zabýval přičitatelností zásahu, přičemž uzavřel, že: *„Žalovaný je v souladu s § 119 zákona o silničním provozu orgánem veřejné správy, který je odpovědný za vedení registru řidičů a za správnost údajů zaznamenaných v této evidenci. Je proto odpovědný i za to, pokud registr obsahuje záznamy o přestupcích, případně záznamy o bodech či zákazech řízení, přestože rozhodnutí, na jejichž základě byly tyto záznamy učiněny, byla zrušena.“* (blíže viz rozsudek ze dne 30. 8. 2018, č. j. 1 As 68/2018-26). Jinými slovy Nejvyšší správní soud aproboval učinění záznamu na základě rozhodnutí do té doby, než bude zrušeno. Krajský soud konstatuje, že žalovaný postupoval přesně v intencích své odpovědnosti, když v registru evidoval přestupek na základě rozhodnutí, ale pouze do doby, než odvolací orgán změnil náhled na podaný odpor, který měl být dle jeho závazného názoru přičten žalobkyni. Nutno dodat, že odvolací orgán vyslovil závěry způsobující platnost odporu (resp. zrušení příkazu) v řízení o žádosti dle § 34 odst. 4 správního řádu. Tato žádost nemá odkladný účinek vůči jinak pravomocnému rozhodnutí a bylo tak zcela na místě považovat příkaz za pravomocný, neboť odpor proti němu podaný konvalidoval až názor odvolacího orgánu v řízení o žádosti.
15. Je třeba připomenout zásadu presumpce správnosti aktů veřejné moci, kterou lze prolomit pouze tehdy, jde-li o pochybení správních orgánů. Krajský soud při přezkumu předchozího správního řízení neshledal, že by žalovaný pochybil. Argumentace rozsudkem Nejvyššího správního soudu č. j. 4 As 113/2018-39 ze dne 18. 12. 2018, kterou žalovaný použil, se jeví krajskému soudu jako zcela příléhavá na věc žalobkyně. V takovém případě neshledává soud jako pochybení to, že žalovaný přestupek po dobu běžícího odvolacího řízení evidoval, neboť dospěl-li by odvolací orgán k závěru, že postup žalovaného byl správný, evidence přestupků by nebyla úplná a žalovaný by tedy své odpovědnosti za správnost údajů nedostál. Jediné možné – a zákonné – řešení bylo v tomto případě to, které zvolil žalovaný. Tedy evidovat přestupek za presumpce

správnosti příkazu a posléze jej z evidence vymazat poté, co bylo odvolacím orgánem postaveno najisto, že podaný odpor proti příkazu by měl být považován za platný.

16. Krajský soud přdestírá, že je mu známa judikatura Nejvyššího správního soudu, a tak i rozsudek č. j. 1 As 40/2019-40 ze dne 26. 8. 2019, ve kterém Nejvyšší správní soud upozornil, že žalobci „nelze klást k tíži pochybení správních orgánů spočívající v nesprávném zhodnocení včasnosti odvolání a vyznačení právní moci na rozhodnutí o spáchání přestupku. Jakkoliv žalovaný v době, kdy záznam o spáchaném přestupku provedl, o těchto pochybeních nevěděl či ani vědět nemohl (a nelze mu tak vytýkat, že by snad postupoval svévolně), nic to nemění na skutečnosti, že tento záznam postrádal dostatečný podklad v podobě pravomocného rozhodnutí správního orgánu o spáchání přestupku, a byl proto učiněn v rozporu se zákonem. [...] Nezákonný zásah je mu proto plně přičitatelný i po dobu, kdy ještě nevyšlo najevo, že rozhodnutí o spáchání přestupku není pravomocné.“ Vzhledem k podobnosti s věcí žalobkyně považuje soud za vhodné se vyjádřit k tomu, proč v její věci zásah správního orgánu neshledal. Od citovaného rozsudku krajský soud spatřuje zásadní odlišnost v tom, že ve věci sp. zn. 1 As 40/2019 došlo po zrušení rozhodnutí, na jehož podkladě byl záznam do evidence učiněn, k zastavení řízení o přestupku. V dané věci též vyšlo nesporně najevo, že tento přestupek nespáchal, resp. z něj nebyl pravomocně uznán vinným. Proto byl krajský soud v aktuální věci veden úvahou, že správní orgán nepochybil, pokud přestupek evidoval po dobu „presumpce správnosti, resp. právní moci příkazu“ a ihned poté, co odvolací orgán dospěl k jinému závěru, daný přestupek z evidence vymazal, o čemž svědčí výpis z karty řidiče ze dne 23. 7. 2019. Na rozdíl od jiných žalobců, nemusela žalobkyně strpět zásah spočívající v evidenci přestupku, u něhož by nebylo prokázáno, že jej spáchala či u něhož by bylo řízení zastaveno, neboť v jejím řízení skutečně došlo k pravomocnému rozhodnutí.
17. Žalobkyně v závěru svého návrhu požadovala, aby rozhodnutí v této věci bylo na internetových stránkách Nejvyššího správního soudu publikováno způsobem, který by nezasahoval do práv na ochranu soukromí jejího i jejího obhájce. Jedná se o pravidelnou součást žalob téhož právního zástupce, na kterou krajský soud opakovaně – pro úplnost tedy i tentokrát – reaguje tak, že daný požadavek nesouvisí s věcným projednáním případu, proto nemůže být v tomto řízení jakkoli řešen či posuzován. Podotknout je nutno i to, že nesouhlas či výhrady k publikaci rozhodnutí soudů na internetových stránkách Nejvyššího správního soudu nelze adresovat zdejšímu krajskému soudu, neboť ten rozhodnutí na těchto stránkách ani nezveřejňuje, ani předmětné stránky nespravuje.

IV. Závěr a náklady řízení

18. Soud je s ohledem na shora uvedené přesvědčen, že k nezákonnému zásahu nedošlo, a proto žalobu zamítl.
19. Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 s. ř. s. Žalobkyně neměla ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný náhradu nákladů nenárokoval a z obsahu správního spisu nevyplývá, že by mu v průběhu řízení před krajským soudem nějaké náklady nad rámec běžné úřední činnosti vznikly.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, který o ní také rozhoduje.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Hradec Králové 25. května 2020

JUDr. Magdalena Ježková v. r.
předsedkyně senátu